

wanków ze szkół różnych szczebli, w których było Jej dane pracować.

Grażyna H. TOMASZEWICZ (CIANCIARA)
Jan T. SICIŃSKI

DOC. DR ZOFIA ZALEWSKA Pracownik Działu Bursztyńów Muzeum Ziemi PAN w Warszawie, członek zwyczajny PTB, ur. 20.V.1903 roku, zm. 8.XII.1987 roku.

PROF. DR ZYGMUNT TOBOLEWSKI

(29.I.1927–16.VIII.1988)

Urodził się w Grodzisku Wielkopolskim, zmarł w Poznaniu. Wybitny lichenolog, od studiów aż do śmierci związany z Uniwersytetem Poznańskim. Autor 80 publikacji naukowych, wśród których najbardziej znane to flora *Porosty polskie* (wspólnie z J. Nowakiem) oraz 9 zeszytów serii III – *Porosty (Lichenes) w Atlasie rozmieszczenia roślin zarodnikowych w Polsce*, którego był współredaktorem.

Pełniejsze wspomnienia ukazały się w kilku czasopiśmie: M. Olech. 1988. „In memoriam: Profesor Zygmunt Tobolewski, Ph. D”. *Graphis Scripta* 2(2); L. Lipnicki. 9.IX.1988. „Profesor Zygmunt Tobolewski”. *Ziemia Gorzowska* 37(444), rok IX; S. Cieśliński, M. R. D. Seaward. 1990. „Zygmunt Tobolewski 1927–1988”. *Herzogia* 8: 433–438; *Atlas rozmieszczenia roślin zarodnikowych w Polsce*, ser. III, zes. IX, (1988) [nota od redakcji].

R. W-B.

ROCZNICE, JUBILEUSZE ANNIVERSARIES, JUBILEES

DR STANISŁAWA PAWŁOWSKA
(22.VI.1905–20.IV.1985)
W 5 ROCZNICĘ ŚMIERCI

Dr Stanisława Pawłowska
(22.VI.1905–20.IV.1985)

– in 5th anniversary of her death

W bieżącym roku mija piąta rocznica śmierci dr Stanisławy Pawłowskiej. Przyszła na świat 22 czerwca 1905 roku jako córka Jana Bulandy, nauczy-

ciela gimnazjalnego w Tarnowie. Tam też ukończyła szkołę średnią, składając egzamin dojrzałości 18 czerwca 1924 roku. W roku 1933 ukończyła studia na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, uzyskując dyplom nauczycielski ze specjalnością w dziedzinie botaniki i zoologii. Dwa lata wcześniej (1931) w czasie studiów zawarła związek małżeński z Bogumiłem Pawłowskim, wówczas docentem UJ.

W latach 1945–1947 pracowała jako asystentka w kierowanym przez prof. W. Szafera Instytucie Botaniki UJ. W następnych latach (1948–1950) jako asystentka-wolontariuszka przy tymże Instytucie, korzystając ze stypendium Komitetu dla Popierania Twórczości Naukowej i Artystycznej, wykonała pracę nt. *Stanowisko systematyczne i rozmieszczenie geograficzne śledziennicy alpejskiej*, na podstawie której uzyskała w 1951 roku tytuł doktorski. Równolegle opracowała rodziny *Crassulaceae* (gruboszowate) i *Saxifragaceae* (skalnicowate) do VII tomu *Flory Polskiej*. W roku 1952 ukazała się jej do dziś aktualna praca pt. *Endemiczne gatunki roślin w Polsce i ich ochrona*. W latach 1951–1954 wykłada geografii roślin w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie. W roku 1953 zostaje zatrudniona w nowopowstałym Instytucie Botaniki PAN, gdzie pracuje do roku 1975, tj. do przejścia na emeryturę.

W późniejszych latach nadal utrzymuje kontakty z Instytutem, które jednak w miarę pogarszania się stanu jej zdrowia stają się coraz rzadsze. Umiera dnia 20 kwietnia 1985 roku i zostaje pochowana obok swego męża na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

Przez wiele lat pracy w Instytucie Botaniki PAN była związana przede wszystkim z wydawnictwem *Flora Polska*, do którego kolejnych tomów opracowała różne grupy systematyczne roślin naczyniowych. Wspólnie z mężem, Bogumiłem Pawłowskim i jego asystentami, prowadziła badania fitosocjologiczne w górach Europy, zwłaszcza w Karpatach. Jest współautorką monograficznego opracowania *Zespoły łąk kośnych Tatr i Podtatrza* (1960) oraz nie opublikowanej do dziś pracy: *Zbiorowiska leśne Tatr*. Szeroko znany i ceniony jest jej rozdział „Charakterystyka statystyczna i elementy flory polskiej” w zbiorowym dziele *Szata roślinna Polski* (1959 i późniejsze wydania). Niemniej cenny jest rozdział jej pióra o roślinności Tatr w popularnonaukowej monografii *Tatrzański Park Narodowy* (1953, 1962).

Cicha i skromna żyła zawsze w cieniu swego męża, jego wierna współpracowniczka, wykonująca wiele żmudnych i mało widocznych prac. Towarzystwo mu przez wiele lat w codziennej, trwającej od rana do późnych godzin nocnych pracy w Instytucie. Od roku 1928 przez ponad 40 lat pomagała mu w badaniach tatrzańskich. Brała też udział w jego licznych wyprawach naukowych w góry Półwyspu Bałkańskiego, w Alpy, Pireneje, Góry Dynarskie i oczywiście w różne części Karpat.

Jej publikowany dorobek obejmuje 26 prac, w tym 23 naukowe i 3 popularnonaukowe.

WYKAZ PRAC NAUKOWYCH I POPULARNONAUKOWYCH

Prace naukowe:

- [1] 1947. De positione systematica et distributione geographica *Chrysosplenii alpinii* Schur. *Mater. do Fizjogr. Kraju* 4: 1–48 (rozprawa doktorska). PAU.
- [2] 1953. De nonnullis *Saxifragis* carpaticis et balcanicis. *Acta Soc. Bot. Polon.* 22(1): 225–244.
- [3] 1953. Rośliny endemiczne w Polsce i ich ochrona. *Ochrona Przyr.* 20: 1–33.
- [4] 1955. Rodziny: *Saxifragaceae*, *Crassulaceae*. W: W. Szafer, B. Pawłowski (red.), *Flora Polska*. Tom VII. PWN, Kraków, s. 32–84.
- [5] 1955. Świat roślinny Tatr. W: W. Szafer (red.), *Tatrzański Park Narodowy*. Wyd. Zakładu Ochr. Przyr. PAN, Kraków, s. 132–180.
- [6] 1958. De *Geranii silvatici* L. varietatibus quae in Polonia occurrunt. *Fragm. Flor. Geobot.* 4(1–2): 139–152.
- [7] 1959. Rodziny: *Linaceae*, *Oxalidaceae*, *Geraniaceae*, *Zygophyllaceae*. W: W. Szafer, B. Pawłowski (red.), *Flora Polska*. Tom VIII. PWN, Warszawa, s. 306–358.
- [8] 1959. Charakterystyka statystyczna i elementy flory polskiej. W: W. Szafer (red.), *Szata roślinna Polski*. Tom I. PWN, Warszawa, s. 129–225.
- [9] 1960. (Wspólnie z B. Pawłowskim i K. Zarzyckim). Zespoły łąk kośnych Tatr i Podtatrza. *Fragm. Flor. Geobot.* 6(2): 95–222.
- [10] 1960. Les especes endemiques en Pologne et leur protection. *Cons. Nat. pour la Prot. de la Nat. Pologne, Varsovie*. INQUA. 1: 1–34. Kraków.
- [11] 1962. Świat roślinny Tatr. W: W. Szafer (red.), *Tatrzański Park Narodowy*. Wyd. Zakładu Ochr. Przyr. PAN, Kraków, s. 187–239.
- [12] 1963. De *Soldanellis*, quae in parte septentrionali Carpatorum crescunt. *Fragm. Flor. Geobot.* 9(1): 1–30.
- [13] 1963. Rodzina *Primulaceae*. W: B. Pawłowski (red.), *Flora Polska*. Tom X. s. 38–47, 51–76. PWN, Warszawa – Kraków.
- [14] 1964. Rodzaj *Chrysosplenium* L. W: T. G. Tutin i in. (red.), *Flora Europaea*. Vol.1. s. 380–381. University Press, Cambridge.
- [15] 1965. Pochodzenie flory kośnych łąk północnej części Tatr i Podtatrza. *Fragm. Flor. Geobot.* 11(1): 33–52.
- [16] 1966. De positione systematica speciei *Saxifraga Wahlenbergii* Ball (= *S. perdurans* Kit.). *Fragm. Flor. Geobot.* 13(4): 337–347.
- [17] 1966. De la Position Systematique du *Soldanella villosa* Darracq. *Bull. Cent. Etud. Rech. Sci. Biarritz* 6(2): 241–250.
- [18] 1967. Rodzaje: *Ajuga*, *Teucrium*, *Scutellaria*, *Marrubium* i *Sideritis*. W: B. Pawłowski (red.), *Flora Polska*. Tom XI. s. 73–100. PWN, Warszawa – Kraków.
- [19] 1968. Skalnica Wahlenberga, jedna z najciekawszych roślin naszej flory. *Wiad. Bot.* 12(4): 283–288.
- [20] 1970. (Wspólnie z B. Pawłowskim) O kilku roślinach w polskiej części Karpat dotąd nieznanych lub niepewnych. *Fragm. Flor. Geobot.* 16(2): 295–305.
- [21] 1971. Rodzina *Apocynaceae* oraz rodzaje: *Swerdia*, *Centaurium*, *Arctium*, *Saussurea*, *Serratula*. W: B. Pawłowski, A. Jasiewicz (red.), *Flora Polska*. Tom XII. s. 32–44, 353–357, 383–389, 391–395. PWN, Warszawa – Kraków.
- [22] 1972. Rodzaje: *Leontodon*, *Picris*, *Helminthia*. W: B. Pawłowski, A. Jasiewicz (red.), *Flora Polska*. Tom XIII. s. 156–174. PWN, Warszawa – Kraków.
- [23] 1980. (Wspólnie z I. Horvatem, S. Bertovicem, B. Pawłowskim i K. Zarzyckim). Mapa fitosocjologiczna Sarniej Skąły w Tatrach Zachodnich (1958). *Ochrona Przyr.* 43: 75–91.

Prace popularnonaukowe:

- [1] 1949. Nasze paprocie. *Chrońmy Przyrodę Ojczystą* 11/12.
- [2] 1951. Sasanki. *Chrońmy Przyrodę Ojczystą* 7(3-4): 3-18.
- [3] 1962. (Wspólnie z B. Pawłowskim i K. Zarzyckim). Badania fitosocjologiczne łąk ze szczególnym uwzględnieniem łąk Podtatrza i polskich Tatr. *Biblioteczka Wiadomości IMUZ* 5: 7-63.

Zbigniew MIREK, Halina PIĘKOŚ-MIRKOWA

CZESŁAWA PRYWER-LIDZBARSKA
 – POLSKA BOTANICZKA W MEKSYKU
 (25.XII.1900–1965) W 90 ROCZNICĘ
 URODZIN

Czesława Prywer-Lidzbarska (25.XII.1900–1965)
 – in 90th anniversary of her birth

Czesława Prywer-Lidzbarska (w Meksyku używa się obu nazwisk: ojca i matki) urodziła się w Sosnowcu 25 grudnia 1900 roku. Studiowała w Wyższej Szkole Ogrodniczej w Warszawie (1916–1918), oraz dodatkowo na Wydziale Rolniczym SGGW, gdzie w roku 1925 uzyskała stopień inżyniera rolnika. Po studiach rozpoczęła pracę na Uniwersytecie Warszawskim w Zakładzie Systematyki i Geografii Roślin. W

latach 1930–1939 pracowała w Wolnej Wszechnicy Polskiej, gdzie zajmowała się genetyką i cytologią. W tym okresie wyszła za mąż za p. Wilczyńskiego. W roku 1918 jeszcze jako harcerka–ochotniczka brała udział w obronie Lwowa. Już w pierwszych dniach II wojny światowej wstąpiła do Czerwonego Krzyża i została sanitariuszką. W czasie bombardowań Warszawy straciła męża. Po opuszczeniu Warszawy doszła wraz z cofającym się wojskiem aż do Lwowa. Władze sowieckie potraktowały ją jako jeńca i wysłały na Syberię. Temperatura w barakach spadała do -30°C i jeńcom groziła śmierć z zimna. Panią Prywer uratował szczęśliwy przypadek: kierownik działu rolnego tego obozu zauważył na liście uwięzionych nazwisko „Prywer” znane mu z literatury dotyczącej cytologii buraka cukrowego, spytał jakie więzy pokrewieństwa łączą ją z tym uczynym. Gdy usłyszał, że to ona właśnie nim jest przeniósł ją do pracy w szklarniach do obsługi swoich doświadczeń, zaznaczając, że za zlekoczenie pracy grozi jej kara śmierci. Po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej i uwolnieniu polskich więźniów zgłasza się jako ochotniczka do radzieckiego szpitala wojskowego. Tam, pracując wśród chorych na tyfus, sama w końcu zaraża się tą chorobą. Jako cudzoziemka i uciekinierka nie ma prawa do trudniej dostępnych lekarstw i jej organizm osłabiony poprzednimi przejściami jest na granicy śmierci. Jednak dobrze jaką okazywała chorym i wspaniałomyślność wobec towarzyszy pracy zyskały jej uznanie ze strony kolektywy szpitalnego, ominięto więc przepisy i dano jej pełną opiekę lekarską, taką jak żołnierzom. Dzięki temu uratowała się.

Jedną z najpiękniejszych kart w życiu pani Prywer było zaopiekowanie się sierotami polskimi, których całe gromady błąkały się po Związku Radzieckim, żywiąc się z żebraniny i na śmietnikach. Zorganizowała wędrowny sierociniec dla kilkuset dzieci i zgodnie z instrukcjami Emigracyjnego Rządu Polskiego w Londynie doprowadziła je aż do Indii. Perypetie takich grup sierot opisuje Weronika Hort w książce *Tulacze dzieci* (Warszawa, PIW, 1981). Ostatecznie polskich uchodźców przyjął gościnnie Meksyk (Stany Zjednoczone A. P. nie przyjęły ich bo miały już wyczerpany limit imigrantów na dany rok). Umieszczono ich w gospodarstwie rolnym Santa Rosa koło León w stanie Guanahuato, gdzie było też Państwowe Pole Doświadczalne. Początkowo, będąc uchodźcą, nie mogła pracować w urzędzie państwowym i była zwykłą robotnicą. Wizytujący Pole Doświadczalne wiosną 1945 r. minister rolnictwa usłysawszy, że pracującą tam Czesława Prywer była wcześniej wykładowcą na uniwersytecie i zna 5 języków polecił jej natychmiast włączyć się do grona profesorskiego Państwowej Szkoły Rolniczej w Chapingo koło miasta Meksyk (dziś „Uniwersytet Autonomiczny Chapingo”). Pracowała tam wiele lat w Katedrze Botaniki Ogólnej i Cytologii oraz jako kierownik Laboratorium Botanicznego, została też

członkiem Rady Zarządzającej Szkołą, co dla cudzoziemki było wielkim wyróżnieniem. Na ćwiczenia prowadzone przez nią studenci tłumnie się garnęli. Gdy utworzono w Chapingo „Colegio de Postgraduados” czyli Szkołę dla magistrantów, prowadzi tam przedmioty cytologię i techniki mikroskopowe. Prowadzi tam również prace naukowe nad anatomią i cytologią *Tripsacum* i kukurydzy. Można wśród nich wymienić: znaczenie poliploidalności przy powstawaniu roślin uprawnych, nowe idee co do pochodzenia kukurydzy. Niektóre inne jej prace cytuję w bibliografii. Jeśli chodzi o jej charakterystykę jako człowieka oddaję głos jej biografowi meksykańskiemu Rubénowi Hermesdorfovi¹: „Jej pierwi uczniowie, których zawsze wspominała z życzliwością, udawali się do niej jako do swojej nauczycielki, ale z pewnością także trochę jak do matki czy starszej przyjaciółki... Profesorem i badaczem zawsze mogli na nią liczyć jako na osobę gotową do współpracy i wprowadzania w życie nowych idei dla dobra społeczeństwa... W jej skromnym mieszkaniu wisiał na ścianie portret Adama Mickiewicza... Święta Bożego Narodzenia były dla niej okresem wielkiej nostalgii...; w tych dniach jadła wyłącznie tradycyjnie polskie potrawy... Przyjmuje obywatelstwo meksykańskie, ale nadal kocha Polskę swój kraj rodzinny, do którego nigdy nie danym jej było powrócić... Nigdy z jej ust nie słyszy się jakiegokolwiek komentarza o Rosji i Niemczech... żyje tylko dla przyszłości... Problemy Meksyku interesują ją głęboko, ale nigdy nie krytykuje ani ludzi ani instytucji tego kraju”.

W testamencie zapisała swoje książki Bibliotece Uniwersyteckiej, swój dom pani Jadwidze Ingarden, Polce, z którą razem mieszkała przez 12 lat, a niewielki majątek rolny, który kupiła z oszczędności przeznaczyla na ufundowanie stypendium dla studentów meksykańskich. Na ziemi tej powstała potem kolonia domków profesorów tej uczelni. Główna ulica w tej kolonii nazwana jest jej imieniem. Również jedna z sal w Colegio de Postgraduados nosi jej imię. Liczni jej uczniowie zajmują wysokie stanowiska w nauce i administracji. Polakom pracującym w Meksyku oddała wielką przysługę, gdyż nie byliśmy już przedstawicielami jakiegoś małego znanego narodu, ale przedstawicielami tego samego narodu, do którego należała pani Prywer.

NIKTÓRE PRACE NAUKOWE CZESŁAWY PRYWER

1931. Badania cytologiczne nad burakiem cukrowym (*Beta vulgaris* L. v. *Saccharifera*). *Acta Soc. Bot. Pol.* 8: 19-46.
1932. Genetische Studien über die Bastarde zwi-

schen *Geum urbanum* L. und *G. rivale* L. *Acta Soc. Bot. Pol.* 9: 87-114.

1936. Badania cytologiczne nad niektórymi gatunkami rodzaju *Prunus*. *Acta Soc. Bot. Pol.* 13: 551-83.
1960. Estudio citologico de algunas especies del genero *Tripsacum*. *Bol. Soc. Bot. Mexico.* 25: 1-31.
1963. Meiosis en *Tripsacum zopilotense*. *Bol. Soc. Bot. Mexico.* 28: 11-18.
1965. Cytological evidence of natural intertribal hybridization of *Tripsacum* and *Manisuris*. *Amer. Jour. Bot.* 52: 182-184.

Leszek S. JANKIEWICZ

PRO MEMORIA

- 50 rocznica śmierci Bohdana Dyakowskiego (22.XII.1864-9.XII.1940), ur. w Kotiużnicach w Guberni Kijowskiej, zm. w Krakowie, przyrodnika, zasłużonego pedagoga i jednego z najwybitniejszych popularyzatorów wiedzy botanicznej, absolwenta Uniwersytetu Warszawskiego (1888), wykładowcy dydaktyki botaniki na Studium Pedagogicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, autora *Zarysu Botaniki* (wspólnie z W. Szaferem, 1933) oraz ponad 50 innych książek popularnonaukowych i podręczników, a także kilkuset artykułów i notatek ogłaszanych m. in. we *Wszczęświecie* i *Przyrodzie*; współzałożyciela Ligi Ochrony Przyrody i jednego z najbardziej oddanych jej działaczy.
- 50 rocznica śmierci Ignacego Kosińskiego (28.VII.1874-1940), fizjologa roślin i rolnika, absolwenta Wyższej Szkoły Rolniczej w Dublinach oraz Uniwersytetów w Jenie i Lipsku, asystenta Stacji Doświadczalnej Chemiczno-Rolniczej w Dublinach i Katedry Chemii Rolnej i Fizjologii Roślin na Studium Rolniczym UJ, kierownika Stacji Doświadczalnej w Miłoszewcu (Chruszczew) oraz Wydziału Rolniczego (Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego - PINGW), członka zwyczajnego Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, autora około 150 prac naukowych (m. in. *Wpływ związku azotu na wzrost roślin kielkujących*), aresztowanego w 1939 roku przez hitlerowców i zmarłego prawdopodobnie w więzieniu toruńskim na początku 1940 roku.
- 100 rocznica urodzin Marii Skalińskiej (ur. 27.XII.1890 w Warszawie, zm. 18.XII.1977 w Krakowie); cytologa, embriologa i genetyka roślin, twórcy krakowskiej szkoły cytologicznej, absolwentki Uniwersytetu w Bernie (Szwajcaria), wykładowcy Wyższej Szkoły Ogrodniczej w Warszawie, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego, w okresie II wojny światowej pracownica Kew Gardens pod Londynem, wieloletniego redaktora *Acta Biologica Cracoviensis*, autorki przeszło 100 prac naukowych publikowanych

¹Ruben Hermesdorff 1976. Patronato Czesława Prywer Lidzbarska A. C. Colegio de Postgraduados, Chapingo, Mexico.

w większości w języku angielskim. 100-lecie Jej urodzin uczcił Krakowski Oddział PTB i Sekcja Historii Botaniki PTB uroczystym posiedzeniem naukowym w dniu 13.XII.1990 r.

• 100 rocznica urodzin Bronisława Szakiana (29.VII.1890–25.III.1938), botanika urodzo-

nego w Kizlarze na Kaukazie, absolwenta Uniwersytetu Warszawskiego, nauczyciela Gimnazjów Wileńskich i tamtejszego Uniwersytetu, zasłużonego badacza roślin naczyniowych i grzybów niedoskonałych Wileńszczyzny i Grodzieńszczyzny oraz pionierskich prac poświęconych cytologii skrzypów i paproci.

• 50 rocznica śmierci Jana Włodka (31.VIII.1885–19.II.1940), ur. w Dąbrowicy k. Tarnowa, zm. w Krakowie wskutek przejść w obozie; asystenta gospodarstwa doświadczalnego Uniwersytetu

Jagiellońskiego w Mydlnikach, wykładowcy Studium Rolniczego UJ, organizatora Studium Rolnictwa Tropikalnego na UJ, inicjatora badań rolniczych w terenach górskich, członka korespondenta Akademii Nauk Czechosłowacji, człowieka oddanego ochronie przyrody tatrzańskiej.

• 100 rocznica urodzin Stefana Ziobrowskiego (6.IV.1890–26.IX.1969), ogrodnika i botanika, ur. we Lwowie, zm. w Krakowie, absolwenta i doktora Uniwersytetu Jagiellońskiego i tuż po II wojnie światowej asystenta Ogrodu Botanicznego UJ, profesora Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie, wieloletniego członka Krakowskiego Oddziału PTB, prezesa Krakowskiego Towarzystwa Ogrodniczego i Redaktora czasopisma *Ogrodnictwo*.

• 100 lat temu ukazały się dwa podstawowe dla florystyki karpackiej dzieła: Bolesława Kotuli – *Rozmieszczenie roślin naczyniowych w Tatrach*, Kraków, 1889/90, ss. 512; Feliksa Berdausa – *Flora Tatr, Pienin i Beskidu Zachodniego*. Warszawa, 1890, ss. 827.

Zbigniew MIREK

SPRAWOZDANIA ZE SPOTKAŃ NAUKOWYCH SCIENTIFIC MEETING REPORTS

XIX MIĘDZYNARODOWA WYCIECZKA GEOBOTANICZNA (POLSKA, 7–26.VII.1989)

19th International Phytogeographic Excursion (IPE) (Poland, 7-26.VII.1989)

Międzynarodowe Wycieczki Geobotaniczne (International Phytogeographic Excursions) mają wieloletnią tradycję i należą do najważniejszych imprez tego typu, organizowanych dla międzynarodowej społeczności botaników. Organizatorem Wycieczek (IPE) jest stała Komisja IPE, działająca pod przewodnictwem Dyrektora Instytutu Botaniki Fundacji Rübli w Politechnice w Zürichu (obecnie prof. Elias Landolta), a współorganizatorem są instytucje botaniczne kraju, przez którego teren przebiega trasa Wycieczki. Dotychczasowe Wycieczki odbyły się kolejno:

Nr	Rok	Kraj lub region
1.	1911	Anglia, Szkocja, Irlandia
2.	1913	USA: Nowy Jork-Chicago-San Francisco-Tuscon-Nowy Jork
3.	1923	Szwajcaria: Alpy
4.	1925	Szwecja, Norwegia
5.	1928	Czechosłowacja, Polska
6.	1931	Rumunia
7.	1934	Włochy
8.	1936	Maroko, Zachodnia Algeria